

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Ilomantsin työpaikkatarjonta on vähäistä ja alueella esiintyy pitkäaikaistyöttömyyttä. Uudelleen työllistyminen on satunnaista jo pitkien välimatkojen ja huonojen liikenneyhteyksien takia. Työttömyysturvalain muutos heikentää pitkään työttöminä olevien yhteiskunnallista asemaa entuudestaan. Sen vaikutus ylettyy myös kunnan elinvoimaisuuteen.

Lausuttavaa palkkatuettua työtä ja työssäoloehdotusta koskevasta ehdotuksesta?

Palkkatukityön ja työkokeilun myötä ovat työelämään voineet päästä kiinni myös heikoimmin työllistyneet työnhakijat ja se on mahdollistanut henkilöiden poistumisen työmarkkinatukilistalta työssäoloehdon täytyttyä. Lakiuudistuksen myötä työmarkkinatukea saavien henkilömäärä nousee kasvuun lisäten kunnan menoja tässä jo muutenkin haasteellisessa taloustilanteessa. Työttömyystilanne on haastava eikä siihen ole näkyvissä ratkaisua tämän lakiuudistuksen myötä. Valtion tulisi enneminkin luoda kuntia tukevia ratkaisuja työttömien työnhakijoiden ohjaamiseksi esim. työkyvyttömyyseläkkeen tai sairauspäiväraha keinoin pois työttömyystilastoista, joiden kohdalla se olisi mahdollista.

Lausuttavaa työllistämismääränsäätelyn ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Työllistämismääränsäätelyn avulla työtön työnhakija saa kuudeksi kuukaudeksi työtä ja hänen työttömyyspäivät nollautuvat. Vanha käytäntö on todettu hyväksi niin työttömän kuin kuntatyönantajan puoleltakin. Uudistuksen myötä työllistämismääränsäätelylta menee pohja ja se heikentää työttömän työnhakijan mahdollisuuksia työllistymiseen ja parempaan ansiotasoon.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

-

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehdotusta ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnaisista poikkeuksista?

Lakiuudistus heikentää ikääntyneiden pääsyä takaisin työelämään sekä heidän toimeentuloon.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Työttömyysturvan lapsikorotuksen poistuminen, asumistuen leikkaukset, työttömyysturvan suojaosuuden poistuminen jne vaikuttavat ihmisten elämään lisäten ostovoiman heikkenemistä ja terveydellisiä ongelmia sekä aiheuttaen lisää syrjäytymistä. Lakiuudistus ei huomioi maan alueellisia eroja eikä ole huomionnut tarpeeksi uudistuksen tuomia vaikutuksia, vaikuttavuusarviointi tulisi tehdä.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Ilomantsin pitkät välimatkat, heikko työttömyystilanne ja ikääntynyt väestö ei muutu lakimuutoksen myötä. Työpaikkatarjonta ja julkinen liikenne on alueella heikompaa kuin eteläisempään Suomeen verrattuna. Olennaista olisi, että palkkatuettyö kerryttäisi työssäoloheitoa. Muutos heikentää kunnan taloutta eikä kuntakohtaisia vaikutuksia voi vielä arvioida.

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Työllisyyspalveluja, opastusta ja neuvontaa tarvitsevien määrä lisääntyy aiheuttaen lisäkustannuksia kunnille.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

Yritysten työpaikat mahdollisesti jäävät täyttämättä, jos palkkatuetun työvoiman saatavuus vähenee.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Lakiuudistuksen vaikuttavuusarviointi on tehtävä säännöllisesti uudistusten tullessa voimaan eri aikoina.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

-

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuetty työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

-

Ilomantsin kunta